

ŽÁBY V ČESKÉ REPUBLICE

Autoři:
Karolina Procházková
Michaela Kučerová
MENSA Gymnázium o.p.s.

Úvod

- Patří mezi bezocasé obojživelníky (Anura)
- Vývojem se přizpůsobily všem biotopům a lze je najít takřka všude (všude krom Arktidy, Antarktidy a izolovaných ostrovů)
- Jsou přizpůsobené ke skákání
- Živí se převážně hmyzem
- Rozmnožují se pohlavně (pulci) vnějším oplozením (nutnost vodního nebo min. vlhkého prostředí)
- Pulci dýchají žábami, žáby převážně plicemi, ale také kůží
- Do roku 2011 bylo popsáno 6021 druhů žab

Anatomie

Kostra

Pohyb

Silné zadní končetiny (nejdelší skok 5m)

Žába při skoku zavírá oči

Ropuchovití skáčou jen při úprku před nepřítelem (jejich „chození“ je energeticky výhodnější)
Jejich kostra je převážně zkostnatělá

Počet obratlů silně zredukován

První bezocasí s hrudní kostí

Smysly

Silně vyvinutý hlavně čich a zrak (žáby vidí barevně)

Čich

Jacobsonův orgán

Tvoření slépými váčky na povrchu s čichovou sliznicí, které jsou spojeny s dutinou nosní

Pár vnějších nozder s okolím a pár vnitřních nozder jsou spojeny s dutinou ústní

Sluch

Poprvé se objevuje střední ucho, které obsahuje jen jednu kůstku- Columella

Vnější ucho chybí, bubínek je přímo na povrchu těla

Zrak

Barevné vidění

Oční víčka, oční žlázy a slzný kanálek udržují rohovku stále vlhkou

Proudový orgán

Zachován u pulců (ne postranní čára!)

Chuť

Chuťová čidla v ústech a na jazyku

Trávení

Vyvinutý jazyk přizpůsobený k chytání potravy

K zatlačování potravy do hltanu pomáhají i oční bulvy

Trávicí soustava je členěná na hltan>jícen>žaludek>střevo>konečník>kloaka

Rosnička zelená

Kuňka žlutobřichá

Ropucha zelená

Skokan hnědý

Skokan krátkonohý

Skokan štíhlý

Kuňka obecná

Blatnice skvrnitá

Ropucha obecná

Ropucha krátkonohá

Skokan zelený

Skokan ostronosý

Skokan skřehotavý

Kuňka obecná

Kuňka obecná- Pět centimetrů velká vodní žába, která se díky svým červeným kruhům na břiše používá pro zastrašování nepřítele nazývá také kuňka ohnivá. Hřbet má zbarvený tmavými barvami, obzvláště potom zelenou. Připomíná spíše ropuchu – kůže je výrazně hrbolatá. Vyskytuje se spíše v nížinách. Je nejedovatější žábou ČR a ohroženým druhem.

Rosnička zelená

Rosnička zelená – (hyla arborea) Má oválné tělo s dlouhými zadními končetinami. Konečky prstů jsou opatřeny přísavkami. Její zbarvení se pohybuje od zelených odstínů i hnědým. Dorůstá do délky pěti centimetrů. Předpovídání rosníčkami je pověrou.

Blatnice skvrnitá

Blatnice skvrnitá – (pelobates fuscus) Oči blatnice jsou se svislou zornicí. Má zavalité tělo a na hřbetě má nepravidelné tmavé kruhy občasné doplněné o červené tečky. Dorůstá až do osmi centimetrů.

Kuňka žlutobřichá

Kuňka žlutobřichá – (bombina variegata) Žába měřící maximálně pět centimetrů, která má na rozdíl od kuňky obecné žluté břicho s černými kruhy, tento jev se protahuje až na přední končetiny. S její příbuznou se také často kříží. Jinak se nazývá také kuňka žlutá. Žije spíše ve vyšších nadmořských výškách okolo 400-900m.n. m. Je kriticky ohroženým druhem.

Ropucha obecná

Ropucha obecná – (bufo bufo) Má bradavičnaté zavalité tělo. Je osm až dvanáct centimetrů dlouhá. Za očima se nacházejí průšňní jedové žlázy. Občas na nich parazituje moucha bzučivka. Hojně rozšířená.

Ropucha zelená

Ropucha zelená – (bufotes viridis) Žába se zavalitým tělem a nápadnými průšňními žlázami. Na hřbetu jsou k naleznutí zelenavé a červenavé skvrny na světlém podkladu. Dorůstá do délky devíti centimetrů.

Ropucha krátkonohá

Ropucha krátkonohá – (epidalea calamita) Nápadně krátké nohy společně se zavalitým tělem. Průšňní žlázy nápadné, ale ne tak jako u jiných ropuch. Je šedá, hnědá, místy i zelená. Měří až osm centimetrů.

Skokan hnědý

Skokan hnědý – (rana temporaria) - Žába, jejíž hlava je poměrně krátká a široká vůči protáhlému tělu. Může dosahovat až deset centimetrů. Hřbet této žáby obsahuje několik odstínů hnědé. Patří k nejhojnějším žabám v našich podnebních poměrech.

Skokan zelený

Skokan zelený – (pelophylax esculentus) Je křížencem skokana krátkonohého a skřehotavého. Maximální délka tohoto živočicha je deset centimetrů. Na bocích, na hřbetu a na hlavě je zbarven různými odstíny zelené barvy. Je chráněn jako silně ohrožený druh.

Skokan krátkonohý

Skokan krátkonohý – (pelophylax lessonae) Tato žába je zavalitá s krátkými zadními končetinami. Je zbarvena do různých odstínů zelené. Na zadních končetinách má velký patní hrbol. Dosahuje sedmi centimetrů délky. Patří k neisuchozemšťším vodním skokanům naší republiky.

Skokan Ostronosý

Skokan ostronosý – (rana arvalis) Žába s ostře zakončeným čenichem zbarvená do různých odstínů hnědé. V době rozmnožování se jí mozoly zbarvují do tmavých barev. Je velká 6 – 8 cm. Je chráněn jako kriticky ohrožený druh.

Skokan skřehotavý

Skokan skřehotavý – (pelophylax ridibundus) Má robustní tělo se zakulaceným čenichem. Zelenohnědě zbarvená. Dosahuje až 12 cm. Je téměř ohroženým druhem na našem území.

Skokan štíhlý

Skokan štíhlý – (rana dalmatina) Má protáhlé tělo s dlouhými končetinami. Spodní část duhovky je tmavá a hřbet je zbarven dohněda s nádechy růžové a oranžové. Dosahuje až sedm centimetrů. Tato žába se nejčasněji rozmnožuje. Patří mezi téměř ohrožené druhy.

Žáby v přírodě

Ekologie žab a jejich postavení v ekosystému

Jsou velice důležitou složkou ekosystému – především tím, že likvidují hmyz a složkou potravy vodního ptactva. Žáby jsou převážně nočními živočichy a najdeme je na loukách, v lesích, v tůňkách nebo v rybnících – všude tam, kde je vlhko.

Putování za "rodnou tůňkou"

Zajímavostí je, že žáby putují i několik desítek kilometrů k rodnému místu, protože jinde se zpravidla nerozmnožují. V tom okamžiku nastává problém při zásahu člověka nebo i přírodních podmínek. Například, když vyschne louže, ze které žába vzešla, není už schopná reprodukce (pokud v okolí existuje podobný zdroj louže podobná té „mateřské“ někteří jedince se ještě zvládnou rozmnožit).